

دانشگاه علوم پزشکی اربیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه

برای دریافت درجه دکترای پزشکی

عنوان پایان نامه :

بررسی میزان فراوانی اختلالات روانپزشکی در بین مراجعین به کمیسیون روانپزشکی

بیمارستان فاطمی از مهر ۸۰ لغایت مهر ۸۲

استاد راهنما :

خانم دکتر فریبا صادقی موحد

استاد مشاور :

آقای دکتر پرویز مولوی

نگارش :

معصومه ساقی لو

تابستان ۸۳

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
چکیده	-----
مقدمه	-----
فصل اول: کلیات	-----
فصل دوم: بررسی متون	-----
پیش زمینه	۱۰ -----
استانداردهای بین المللی WFME	۱۶-----
نگاهی به سازمانهای جهانی آموزش پزشکی	۲۱ -----
هیات بررسی آموزش پزشکی LCME و اعتباربخشی	۲۱ -----
انستیتو بین المللی آموزش پزشکی (IIME) و حداقل های آموزش پزشکی	۲۲ -----
انجمن دانشکده های پزشکی آمریکا (AAMC)	۲۳ -----
انجمن دانشکده های پزشکی کانادا (ACMC)	۲۴ -----
انجمن تداوم آکادمیک آموزش پزشکی (SACME)	۲۵ -----
آموزش پزشکی در ایران	۲۶-----
دبیرخانه شورای نظارت، ارزشیابی و گسترش دانشگاههای علوم پزشکی کشور	۲۶-----
دبیرخانه آموزش پزشکی جامعه نگر	۲۷-----
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی (EDC)	۲۷ -----

تحقیقات صورت گرفته در مورد آموزش پزشکی ایران ----- ۳۰

فصل سوم : مواد و روشها----- ۴۰

نوع مطالعه و جامعه مورد مطالعه ----- ۴۱

ابزار مطالعه ----- ۴۱

روش گردآوری اطلاعات ----- ۴۳

روشهای آماری ----- ۴۴

فصل چهارم : نتایج----- ۴۵

فصل پنجم : بحث و نتیجه گیری ----- ۷۷

پیشهادات ----- ۸۸

منابع ----- ۸۹

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول ۴-۱ : توزیع فراوانی نظرات در مورد مناسبت دروس دبیرستان با رشته پزشکی	۵۵
جدول ۴-۲ : توزیع فراوانی نظرات در مورد لزوم تکرار دروس دبیرستان در دوره پزشکی	۵۶
جدول ۴-۳ : توزیع فراوانی نظرات در مورد گذراندن واحدهای درسی جدید علاوه بر واحدهای موجود در برنامه	۵۷
آموزشی فعلی علوم پایه	۵۷
جدول ۴-۴ : توزیع فراوانی نظرات در مورد مناسبت تعداد واحدهای دروس فعلی مقطع علوم پایه با	۵۸
حرفه پزشکی	۵۸
جدول ۴-۵ : توزیع فراوانی نظرات در مورد امتحان جامع علوم پایه	۶۰
جدول ۴-۶ : توزیع فراوانی نظرات در مورد تعداد واحدهای دروس فعلی مقطع فیزیوپاتولوژی	۶۲
جدول ۴-۷ : توزیع فراوانی نظرات در مورد مناسبت مدت بخشهای بیمارستانی با حرفه پزشکی	۶۳
جدول ۴-۸ : توزیع فراوانی نظرات در مورد تعداد واحدهای دروس تئوری فعلی در مقطع کارآموزی از نظر مناسبت با	۶۷
حرفه پزشکی	۶۷
جدول ۴-۹ : توزیع فراوانی نظرات در مورد امتحان جامع پره انترنی	۶۸
جدول ۴-۱۰ : توزیع فراوانی نظرات در مورد افزوده شدن دوره های جدید به دوره کارورزی	۶۹
جدول ۴-۱۱ : توزیع فراوانی نظرات در مورد وضعیت فعلی دوره کارورزی پزشکی و لزوم ایجاد تغییرات در بعضی	۷۰
موارد	۷۰
جدول ۴-۱۲ : توزیع فراوانی میزان استفاده پاسخگویان از منابع مختلف برای مطالعه دروس رشته	۷۱
پزشکی	۷۱
جدول ۴-۱۳ : توزیع فراوانی نظرات در مورد ایجاد تغییرات در قسمتهایی از برنامه آموزش	۷۲
پزشکی	۷۲
جدول ۴-۱۴ : توزیع فراوانی نظرات در مورد حرفه پزشکی و آینده آن	۷۵
جدول ۴-۱۵ : توزیع فراوانی نظرات در مورد تغییرات صورت گرفته در برنامه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی	۷۶
شهید بهشتی	۷۶

فهرست نمودارها

عنوان	صفحه
نمودار ۱ : توزیع فراوانی پاسخگویان از نظر وضعیت تحصیلی	۵۴
نمودار ۲ : توزیع فراوانی نظرات پاسخگویان در مورد مدت بخش اورژانس در دوره کارورزی	۶۴
نمودار ۳: توزیع فراوانی نظرات پاسخگویان زن در مورد مدت بخش زنان و زایمان و تعداد واحد تئوری زنان و زایمان برای خانمها	۶۵
نمودار ۴ : توزیع فراوانی نظرات پاسخگویان مرد در مورد مدت بخش زنان و زایمان و تعداد واحد تئوری زنان و زایمان برای آقایان	۶۶
نمودار ۵ : توزیع فراوانی نظرات در مورد اینکه فیزیولوژی و آناتومی بسیاری از دستگاههای بدن بعد از آگاهی از اهمیت بیماریهای مربوط به آنها قابل فهم تر است	۷۴

در ذکر آرام باران

در سماع سبز برگها

در سکوت بی تاب آب

تو را می توان یافت

«ای جمیل»

«تقدیم به روح پاک پدرم»

او که ایمان و استقامت را به من آموخت

باشد که امین آموخته هایش باشم.

«تقدیم به مادر مهربانم»

او که آفتاب وجود پرمهرش

گرمی بخش خانه دلم

انوار وجود بی ماندش

روشنی بخش راهم

و دل پر عطوفتش

تکیه گاهم در زندگیست.

او که همچو شمعی روشنی بخش زندگیم شد.

« تقدیم به استادان ارجمند »

خانم دکتر فریبا صادقی موحد

آقای دکتر پرویز مولوی

و تقدیر و تشکر از زحمات ایشان

« تقدیم به آقای بهزاد رسول زاده » و کلیه کسانیکه در تنظیم پایان

نامه مرا یاری نمودند و تشکر از زحمات بی شائبه آنها

و

« تقدیم به تمام بیمارانی که طب را بر بالینشان آموختم »

چکیده:

مقدمه: با توجه به شیوع اختلالات روانی در جامعه که منجر به صرف انرژی زیاد و استهلاک هزینه می گردد، به ویژه شیوع بعضی بیماریهای روانی من جمله تمارض در بین مراجعین به کمیسیون، جهت انفصال از خدمت سربازی، به منظور برنامه ریزی در سطح بهداشت روان و به ویژه اهداف پیشگیری کننده، لزوم وجود اطلاعاتی جامع در مورد شیوع این اختلالات احساس می شد و با توجه به عدم وجود اطلاعات کافی در این زمینه در کشور ما، بر آن شدیم تا پژوهشی در مورد همه گیر شناسی این اختلالات در بین مراجعین به کمیسیون روانپزشکی به انجام رسانیم.

مواد و روشها: پژوهش صورت گرفته از نوع زمینه یابی با روش آماری توصیفی به صورت آینده نگر و گذشته نگر در طی دو سال از مهر ۸۰ لغایت مهر ۸۲ در بین بیماران مراجعه کننده به کمیسیون بوده است که ابزار به کار رفته، پرسشنامه محقق ساخته و مصاحبه با بیماران مراجعه کننده جهت تکمیل پرسشنامه بوده است. ضمناً، برای بیماران مراجعه کننده طی ماه های قبل، از پرونده بستری آنها جهت تکمیل پرسشنامه استفاده شده است. نتایج به دست آمده توسط آمار توصیفی و نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

نتایج: در پژوهش انجام شده، از کل ۳۱۸ نفر، نمونه مورد بررسی، بیشترین فراوانی مربوط به افراد عقب مانده ذهنی، ۶۸ نفر (۲۱/۴٪) و کمترین آنها مربوط به اختلالات خواب، ۴ نفر (۱/۳٪) و سایکوز حاد، ۳ نفر (۱٪) می باشد.

بیشتر افراد را از نظر شیوع جنسی، جنس مذکر، ۲۹۵ (۹۲/۸٪)، از نظر شیوع سنی، افراد زیر بیست سال، ۲۰۶ نفر (۶۴/۸٪)، از نظر سطح تحصیلات، افراد زیر دیپلم، ۱۸۷ نفر (۵۸/۸٪) تشکیل می دادند. از نظر محل سکونت، تقریباً شهر و روستا با هم برابر بودند. از نظر شغلی، بیشتر افراد را افراد بیکار، ۱۹۸ نفر (۶۲/۳٪) تشکیل می دادند که از خانواده های پر جمعیت (۵ نفر) بودند که برابر با ۲۵۳ نفر (۷۹/۹٪) بودند، سابقه بیماری روانی در ۱۱۳ نفر (۳۵/۵٪) وجود داشت. ۲۰۲ نفر (۶۳/۵٪) بدون استرس اخیر و مابقی، ۱۱۶ نفر، دارای استرسهای مختلف من جمله تصادف، جراحی، فوت اقوام، نظام وظیفه سربازی و غیره بودند.

بحث و نتیجه گیری: بررسی فوق نشان می دهد، ریسک فاکتورهای مختلف مثل، تاهل، جنس مذکر، پر جمعیت بودن خانواده، بیکاری و از کار افتادگی و سنین زیر بیست سال و مواجهه به با استرس سربازی و استرسهای دیگر اخیر، در شیوع بیماریهای روانی موثر هستند.

طبق یافته های فوق ، بین سن ، جنس ، سطح تحصیلات، محل سکونت، شغل با بیماریهای روانی رابطه معنی داری به دست نیامد، ولی بین وضعیت تاهل و از کارافتادگی با بیماریهای روانی رابطه معنی داری وجود داشت.

کلمات کلیدی: کمیسیون روانپزشکی ، تمارض، نظام وظیفه سربازی، شیوع

اختلالات روانپزشکی

مقدمه و اهمیت موضوع:

از آن جاییکه شیوع پاره ای از اختلالات روانی در سطح جامعه منجر به صرف انرژی زیاد و در عین حال استهلاک هزینه می گردد، شناسایی این دسته اختلالات که با کاهش راندمان کاری و افت توانایی فرد همراه است ، میتواند به منظور برنامه ریزی در سطح بهداشت روان و به ویژه بااهداف پیشگیری کننده موثر باشد. از این رو در این تحقیق ، هدف اصلی شناسایی تنوع و فراوانی آن دسته از اختلالات روانی است که بالاخره به انفصال از خدمت و از کارافتادگی منجر میشود. به ویژه شیوع بعضی بیماریهای روانی من جمله تمارض در بین مراجعین به کمیسیون، زیادتی باشد و با توجه به این که، کشور ما، ایران از معدود کشورهایی است که در آن خدمت نظام وظیفه سربازی وجود دارد، شاید این عامل در شیوع تمارض در سربازان مشمول نظام وظیفه سربازی نقش مهمی داشته باشد.

نظر به لزوم وجود اطلاعات جامع و فراگیر در مورد شیوع این اختلالات برای ارائه خدمات بهداشتی درمانی مناسب و با توجه به عدم وجود اطلاعاتی کافی در این زمینه در کشور ما ، ضرورت پژوهشی در مورد همه گیر شناسی این اختلالات احساس می شد.

عمر طولانی توام با سلامتی بهترین آرزوی بشری است. وقتی از سلامتی سخن به میان می آید دو مفهوم جداگانه یعنی سطح سلامتی جامعه و توزیع سلامتی در جامعه باید مورد توجه قرار گیرد تا از توزیع ناهمگن سلامتی در جامعه که مبین عدم حضور معنی دار عدالت اجتماعی است، جلوگیری شود و نیل به توزیع یکسان سلامتی در جامعه و برقراری عدالت اجتماعی ، میسر گردد.